

« zurück blättern vor »

**SZYNKARZ** subst. m., ab 1420; ‘Wirt, Besitzer eines Wirtshauses’ – ‘karczmarz, właściciel szynku’: (1445) KodWil I 208, STP *Gressko sinkarz*.  
◦ ca. 1455 JA XIV 490, STP *Sincarz caupo*. ◦ 1528 Murm 186, SPXVI *Vinarius, vini venditor. eyn wein schenk Winny ffynkarz*. ◦ 1530 HistJóz B, SPXVI *on co był nad ffynkarzmi podzaffe*. ◦ (1611) 1768 Paszk.Dz. 127, L *Równi z panami są przed prawem piekarz, rzeźnik i szynkarz wszelaki*. ◦ 1619 Gęb.Hymn. 321, L *Krwi ludzkiej szynkarze*. ◦ 1641 K.Opal.Sat. 92 *szafarz, włodarz, pisarz, mielcarz, owcarz, Kaczmarz, szynkarz i inszy*. ◦ 1854 Pług Zagon I 270, DOR *Pójdźmy do szynkarza na szklankę piwa*. ◦ [LBel.] (1893) 1951 Prus Emanc. 26, DOR *Pani nauczycielka od razu pozna się na twoich córkach, jak szynkarz na młodym piwie*. – STP, SPXVI, MA CZ, CN, TR, L, SWIL, SW, DOR (przestarz.). ◊ **Etym:** mhd. *schenker* subst. m., ‘Gastwirt’, LEX. ◊ **Der:** *szynkarka* subst. f., ‘Verteilerin, Verwalterin, Ausschengerin’, Anf.15.Jh. R XXIV 69, STP *Spiritus sanctus fecit eam (sc. Mariam) pincernam, schincarka suam*. Zuerst geb. TR; *szynkarka* subst. f., ‘Frau des Schankwirts’, 1448 Przem II nr 356, STP, zuerst geb. SW; *szynkarzski* adj., (1618) 1705 Jag.Gr. B3b, L, zuerst geb. TR; *szynkarstwo* subst. n., (1897–1898) 1921 Smol.W.Dzieje 170, DOR, zuerst geb. CN. ❖ Da *szynkarz* und *szynkarka* erheblich früher belegt sind als ↑*szynk*, ist die direkte Entlehnung von *szynkarz* aus dem Deutschen wahrscheinlich, mit Ersetzen des deutschen Suffixes durch poln. -arz.

« zurück blättern vor »